

A Környezetvédelmi törvény – kihagyott lehetőségek

Dr. Fülöp Sándor PhD,

Környezeti Management és Jog Egyesület (EMLA)

elnök

A törvény hatálya és az integráció elve

„3. § (1) E törvény rendelkezéseivel összhangban külön törvények rendelkeznek, különösen”

a)-n) pontig, „külső kör” (bányászat, energia, erdő, víz, építésügy, közlekedés, katasztrófavédelem)

„(2) Az élővilág változatossága, élőhelyeinek megőrzése, a tudományos, kulturális vagy esztétikai értékekkel bíró területek, képződmények, létesítmények megőrzése és helyreállítása érdekében - e törvénnyel összhangban - külön törvények rendelkeznek”

a)-d) pontig, „belső kör” (természet-, állat-, növény- és műemlékvédelem)

Definíciók, alapelvek és a környezeti elemek védelme

- 40 definíció, sok technikai részlet, rendszerezésre, tudományos megalapozásra vár
- Az alapelvek listája hiányos, a meglévők pedig nincsenek összhangban a nemzetközi környezetjog és jogtudomány definíciójával, különösen az elővigyázatosság elve definíciójával
- A környezeti elemek védelme és az ágazati kódexek között nincs megfelelő összefüggés

Vizsgálati elemzés, OKT

- 20 éve nincs róla részletes szabályozás, nem létező jogintézmény, létező probléma
- Fantomjogszabály jelenség: az AB 5 határozatában hivatkozik rá, a régi Hulladékgazdálkodási törvény hivatkozott rá, abban a reményben, hogy majd nyilván lesz részletes szabályozás, ezt a hivatkozást az új Hulladéktörvény átvette, illetőleg a VM 2013-ban a Nemzeti Környezetügyi Intézet SzMSz-ébe is betette, mint feladatot
- Kormánytanácsadó szervezet, de rendkívül nehéz annak tanácsot adni, aki ezt nem akarja; az AB „védelmét élvez”, így veszik semmibe
- Közösségi részvétel?

Önkormányzatok részesedése a környezetvédelmi bírságokból

58. § (1) bek. B) pontja „az illetékes környezetvédelmi hatóság által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének harminc százaléka a veszélyhelyzet kihirdetését megalapozó eseménnyel összefüggésben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok kivételével”

- Az önkormányzatok, mint a település területének a gazdái akár aktívabbak is lehetnének a jogsértések feltárásában
- Közösségi részvétel?

A környezeti hatásvizsgálati termékcsalád

- Téma szerint: környezetvédelem, Natura 2000, műemlékvédelem
- Általános – egyedi: vizsgálati elemzés (...) SKV, KHV
- A projekt megvalósulása mentén: (banki,) SKV, KHV, kv. felülvizsgálat, környezeti állapotvizsgálat (felszámolás esetén)
- Jogszerű – jogellenes: KHV – kv. felülvizsgálat
- Kötelező – önkéntes: KHV (kv. felülvizsgálat stb.) – kv. teljesítményértékelés
- Nemzeti – nemzetközi: Espoo
- Nagyprojekt – SME: telepengedély

Közösségi (állampolgári? nyilvánosság?) részvétel(e)

- Ki a társadalmi szervezet? (most már tudjuk: az egyesület)
- Mi a környezetvédelmi ügy? (csak a KHV vagy ahol szakhatóság van)
- Mi a szakhatóság?
- Mi a részvétel köre? (az ügy környezetvédelmi része... vö. 3. §)
- Ki fizeti a részvétel költségeit és ki teheti el a részvétel hasznát?

Összefoglalás

- A Környezetvédelmi törvény elvesztette a kapcsolatát a környezetvédelmi jog egészével, ahhoz nem kapcsolódik szervesen
- Számos felesleges, idejétmúlt rendelkezést tartalmaz
- Számos méltatlan színvonalú, kazuisztikus új rendelkezés jelent meg benne
- Számos rendelkezéséhez mind a mai napig nem születtek meg a végrehajtó rendelkezések és nem mentek át a gyakorlatba
- A környezetvédelmi joganyag átfogó tartalmi és szerkezeti elemzése alapján lehetne induktív módon újból összerakni – az értékeinek megőrzésével (De hát ki merne manapság hozzányúlni? Mi maradna belőle?!)
- Helyesbíték: a Környezetvédelmi törvény úgy jó, ahogy van!